pawel@cs.uni.wroc.pl
http://pawel.ii.uni.wroc.pl/

Mobile first

Plan wykładu

- Wprowadzenie
- Znaczniki
- Walidatory
- Best practices
- Co zrobić dla mobilków?
- Responsive Web Design
- Kilka technikaliów
- Domena

Wprowadzenie

- Po co tworzyć strony mobilne?
  - Na rynku jest coraz więcej urządzeń mobilnych
  - Ruch mobilny jeśli już nie jest, to wkrótce będzie większy niż ten generowany z PC
- Kto jest "targetem" takich stron?
  - Użytkownicy szukają stron usług, sklepów w "okolicy"
  - Wyszukiwanie produktów i cen
  - Coraz częściej przeglądanie Internetu na tabletach
- Stan obecny
  - wolne łącza vs. ładna, szybko ładowana strona
- Obecnie celem jest utworzenie serwisu działającego na: telefonie, tablecie, laptopie, desktopie, itd.

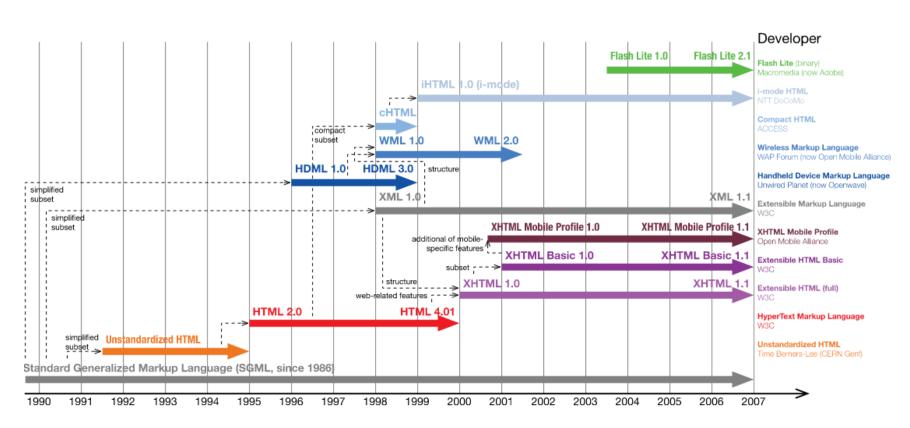
Znaczniki

- Starsze:
  - WML <u>http://en.wikipedia.org/wiki/Wireless_Markup_Language</u>
  - cHTML <u>http://en.wikipedia.org/wiki/C-HTML</u>
- Nowsze
  - XHTML Basic <u>http://en.wikipedia.org/wiki/XHTML_Basic</u>
  - XHTML Mobile Profile

     http://en.wikipedia.org/wiki/XHTML Mobile Profile
     http://technical.openmobilealliance.org/technical/release_program/docs/browsing/v2_3-20080331-a/oma-ts-xhtmlmp-v1_2-20080331-a.pdf
  - HTML5

Znaczniki

Evolution of Mobile Web-Related Markup Languages

Źródło: wikipedia

Walidatory

- Kilka ważniejszych
  - http://validator.w3.org/mobile/
  - http://ready.mobi/
  - http://validadores.tawdis.net/mobileok
  - http://wurml.shadowplay.net/sect.php?sectid=5

Szybkie ładowanie stron

- Użytkownicy zwykle są w ruchu i szybko potrzebują informacji
- Strona powinna być nastawiona na informację podaną zwięźle
  - np. wypunktowania zamiast dużych bloków tekstu

W stronach nastawionych na interakcję

- Formularze proste jak się da: mało pól, mało kroków do dokonania transakcji
- Jak się da, zamiast pól używaj list rozwijanych, checkboxów itp.
  - pamiętaj, że dane trzeba wprowadzić klawiaturą ekranową
- Wprowadzaj numery telefonów tak, żeby po kliknięciu można było zadzwonić

Łatwa nawigacja

- Szczególnie ważne z uwagi na mały ekran
- Staraj się unikać przewijania
  - szczególnie w obu kierunkach, pionowe jest ok
- Do 7 linków nawigacji per strona
- Stała dostępność pola wyszukiwania na złożonych stronach

Lokalne otoczenie

- Łatwy dostęp do lokalnych usług i sklepów
- Wyszukiwarka po adresach
- Wykorzystanie map
- Wykorzystanie GPS, jeśli możliwe

Przyjazny dla obsługi palcem

- Duże przyciski z marginesami
- Linki, checkboxy, itp. łatwe do trafienia (z padding)

Ciągłość interakcji

- Zapamiętywania wyszukiwań
- Dostęp do skrótów na wszystkich stronach

Czytelny design

- Przyciski i treści powinny kontrastować z tłem
- Treści powinny być czytelne bez powiększania
- Warto dodawać efekty 3D, cienie pod przyciski i inne upiększacze

Przekierowania dla urządzeń mobilnych

- Po wejściu na stronę serwisu, przekieruj do wersji mobilnej
- Ale daj możliwość powrotu do wersji desktop
- Zapamiętaj, na której wersji serwisu użytkownik został
- Daj możliwość wyboru wersji strony
- Kod do pobrania ze strony http://detectmobilebrowsers.com/
- Powyższe rozpatrujemy, gdy tworzony jest dedykowany serwis na urządzenia mobilne

Dostępność serwisu

- Nie używaj Flasha
- Do animacji i bajerów używaj HTML5
- Pamiętaj, że smartfon może być pozycji poziomej i pionowej

Dobry serwis

- Zapytaj użytkowników, czego oczekują od wersji mobilnej
- Używaj analiz, aby wiedzieć, co jest używane w serwisie
- Stale ulepszaj ©

Co zrobić dla mobilków?

- Nic
  - nie ma kosztów ani dodatkowej pracy
  - ale tracimy użytkowników korzystających z urządzeń mobilnych
- Dedykowana osobna strona mobilna
  - Wiąże się z utworzeniem nowe strony
  - Użytkownicy mają wersję mobilną, ale...
    - Pojawia się problem synchronizacji treści pomiędzy wersjami
      - ale jest to dobre podejście, gdy serwis mobilny oferuje inny zakres treści niż strona stacjonarna
    - Trzeba dobrze zrobić mechanizm wyboru wersji i ewentualnego przełączania się między nimi (użytkownik może sobie zepsuć i nie umieć naprawić)

Co zrobić dla mobilków?

- Wersja generowana na serwerze
  - Wiąże się z utrzymywaniem dwóch wersji kodu
  - Nadal trzeba zrobić dobrze detekcję urządzenia, w którym użytkownik wyświetla stronę
- Responsive Web Design
  - Jedna wersja strony
  - Celem jest utworzenie strony na wszystkie urządzenia: telefon, tablet, laptop, desktop

Terminologia wokół Responsive Web Design

- Fixed vs. Adaptive vs. Responsive vs. Fluid Web Design
  - Fixed
    - Sztywny, nie reagujący na zmianę rozdzielczości
  - Fluid
    - Struktura szablon jest oparta o procenty i zmienia się płynnie wraz ze zmianą rozdzielczości urządzenia
  - Adaptive
    - Tworzymy kilka layoutów dla kilku wybranych zakresów rozdzielczości, np.
      - Np. width < 480, < 768, > 768
      - Np. width > 1024, >768, >480, <480</p>
    - Dla łączącego się urządzenia wybierany jest jeden z przygotowanych layoutów
  - Responsive
    - Tworzymy kilka layoutów skupiając się na optymalnej prezentacji treści
    - Nadal będzie kilka break pointów, ale niekoniecznie powiązane z rozdzielczościami urządzeń
    - W ramach jednego zakresu rozdzielczości layout powinien być "fluid"

- Podejście Mobile First
  - Polega na utworzeniu szablonu dla smartfonu
  - Wraz ze wzrostem rozdzielczości, dokładamy kolejne lub przebudujemy istniejące elementy strony
  - Główne zalety
    - Skupiamy się na istotnych elementach treści
    - Dzięki startu od mobile, w wersji desktop też często dodajemy elementy użyte w mobile (np. lokalizacji)

Mobile Layout Design

- Główne elementy szablonu (nie tylko) mobilnego
  - Logo
    - zwykle na górze po lewej
  - Navigacja
    - zwykle na górze po prawej
    - można także rozważyć tab bar (powszechnie używany w iOS) jako element nawigacji
  - Search
    - zwykle pole tekstowe jest ukryte, ale dostępna jest ikonka, której kliknięcie wyzwala pojawienie się pola tekstowego
  - Treść
    - najważniejsza część strony

Mobile Layout Design

- Content area
  - Trzeba przemyśleć, jak pokazać treść w mobile i desktop, przykładowo:
    - Dla tekstu:
      - Pojedynczy box przy większej rozdzielczości może pokazać więcej (reszta jest ukryta)
      - Może być przycisk "show more"
    - Dla galerii:
      - Pojedynczy obrazek dla mobile (z przyciskami nawigacyjnymi)
      - Układ tabelaryczny dla desktop

Mobile Layout Design

- Navigation
  - Kilka sposobów na realizację menu w mobile:
    - Tak jak w desktop np. horizontal menu jak będzie się zmniejszać rozdzielczość, to będzie się zawijać
  - Combo box
  - Pop down, ewentualnie pop left
  - Ikonka, której kliknięcie wysuwa menu
    - Ostatnio modny sposób

- Viewport
  - Sam termin określa obszar przeglądarki, w którym prezentowana jest strona.
  - Poprzez tag
     <meta name="viewport" content="...">
     określamy wygląd wyświetlania stron w
     urządzeniu mobilny
    - <meta name="viewport" content="width=device-width">

- Media Query
  - Główna nowość CSS3 wykorzystywana w RWD
  - Określa media type (np. screen) oraz wyrażenie (np. dot. rozdzielczości ekranu). Jeśli wyrażenie jest prawdziwe, skojarzony styl jest pobierany
  - Problemem jest brak wsparcie dla IE < 9, ale wtedy z pomocą przychodzą biblioteki
  - Media types to (te najczęściej spotykane)
    - screen, print, all

- Media Query: wyrażenia
  - Wyrażenie tworzymy:
    - Feature: value, gdzie value jest opcjonalne (np. portrait)
  - Większość własności można poprzedzić min i max
  - Lista wszystkich
    - width, height, device-width, device-height, orientation, aspect-ratio, device-aspect-ratio, color, color-index, monochrome, resolution, scan, grid
      - … ale zwykle używa się tylko kilku wybranych

- Media Query: najczęściej używane features
  - width
    - link rel="stylesheet" media="screen and (min-width: 800px) and (min-height: 1024px)" href="normal.css">
  - orientation
    - link rel="stylesheet" media=" all and (orientation:landscape)" href="website.css">
    - link rel="stylesheet" media=" all and (orientation:portrait)" href="website.css">

- Media Queries: jak używać?
  - W linku do pliku CSS
    - link rel="stylesheet" media="..." href="..." />
  - Po regule import
    - @import('plik.css') screen and (max-width:8oopx)
  - Wykorzystując regułę @media
    - @media screen and (max-width:8oopx) { ... }
  - W kodzie JavaScript
    - if (window.styleMedia.matchMedium("screen and (max-width:8oopx)") { ... }

- Jeszcze raz o formularzach
  - Etykiety kontrolek
    - Nad kontrolką
      - Standardowe podejście w desktop, czyli etykieta po lewej raczej się nie sprawdzi
    - Użycie tzw. placeholders, czyli etykieta jest w samej kontrolki i znika, po ustawieniu "focus-u"
      - Jest atrybut placeholder w HTML5, są też odpowiednie biblioteki w JS
      - Ważne, aby łatwo odróżnić opis kontrolki od wprowadzonego tekstu
  - Używamy kontrolek różnych typów z HTML5
    - Pierwszy zysk: pokażą się kontrolki (np. dla daty), gdzie nie trzeba używać klawiatury, tylko wybrać wartość
      - Spełniony jest postulat wspomniany już wcześniej
    - Drugi zysk: w przypadku, gdy klawiatura jest jednak niezbędna, zostanie ona dostosowana do wprowadzenia wartości, czyli np. numeryczna dla liczb, czy też dostanie dodany znak @ w przypadku emaila

- Jeszcze raz o formularzach c.d.
  - Raczej unikamy form wizards, wygodniej użytkownikowi będzie przewinąć ekran i wypełnić dalej formularz
  - Wykorzystanie geolokacji do zaproponowania miasta lub kodu pocztowego – mniej pisania dla użytkownika

Kilka technikaliów

- Obrazków bardzo mało, generalnie strona musi być bardzo lekka
  - zalecany rozmiar obrazków do 200x150px
- Wielkość czcionki w wartościach bezwzględnych (najlepiej pt)
- Generalnie staramy się unikać podawania wielkości w pikselach

Kilka technikaliów

- Nie używać
  - map obrazkowych
  - popup-ów
  - auto-odświeżania strony
  - ramek
  - zagnieżdżonych tabel
  - tabeli do budowy struktury
  - skryptów JS, jeśli to możliwe
- Jak najmniej linków do zewnętrznych serwisów
- Używać buforowania
- Strona powinna być czytelna także bez styli

Domena

- Jeśli decydujemy się na osobny serwis, pojawia się kwestia domeny
- Dla mobilnych jest specjalna domena .mobi
- Ale sugeruję poddomenę m.
  - Jest za darmo
  - Nie ma problemu z dostępnością
  - Łatwiej pozycjonować całość w Google
  - Obecnie to już prawie standard

Literatura

- Zbiór linków
  - http://support.google.com/webmasters/bin/answer.py?hl=pl&answer=72462
- Krótki przewodnik
  - https://developers.google.com/webmasters/smartphone-sites/
- Best practices od W₃C
  - http://www.w3.org/TR/mobile-bp/
- Wikipedia
  - http://en.wikipedia.org/wiki/Mobile_Web
    http://en.wikipedia.org/wiki/HTML5_in_mobile_devices
- W3C
  - http://www.w3.org/Mobile/

Literatura

Responsive Web Design

Przegląd tematu

http://en.wikipedia.org/wiki/Responsive_web_design http://msdn.microsoft.com/en-us/magazine/hh653584.aspx

Fluid vs. Adaptive vs. Responsive

http://teamtreehouse.com/library/build-a-responsive-website/introduction-to-responsive-web-design/fixed-fluid-adaptive-and-responsive-2 http://www.hyperarts.com/blog/what-is-responsive-adaptive-and-fluid-design-defining-terms-in-a-multi-device-world/

Viewport

https://developer.mozilla.org/en-US/docs/Mozilla/Mobile/Viewport_meta_tag http://blog.kamilbrenk.pl/meta-tag-viewport-kiedy-i-jak-uzywac/ http://menacingcloud.com/?c=cssViewportOrMetaTag

Media Queries

http://blog.kamilbrenk.pl/css3-i-media-queries/ http://www.w3.org/TR/css3-mediaqueries/

Literatura

- Responsive Web Design
  - Zbiór przykładów http://mediaqueri.es/
  - 20 fajnych stron:
     http://www.creativeblog.com/css3/ethan-marcottes-20-favourite-responsive-sites-10112931
  - Zasoby
     http://bradfrost.github.io/this-is-responsive/resources.html
  - Framework twitter bootstrap http://getbootstrap.com/
  - Media Query Debugging
     https://github.com/bueltge/Simple-Media-Queries-Debugging
  - Jak zaplanować breakpointy?
     http://www.metaltoad.com/blog/simple-device-diagram-responsive-design-planning